

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. heinäkuuta 2022
(OR. en)

10648/22

ECOFIN 670
UEM 186
SOC 401
EMPL 272

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	10647/22
Asia:	Makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaiset vuoden 2022 perusteelliset tarkastelut – Neuvoston päätelmät (12. heinäkuuta 2022)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Ecofin-neuvoston istunnossaan 12. heinäkuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2021 perusteellisista tarkasteluista.

Neuvoston päätelmät makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn mukaisista vuoden 2022 perusteellisista tarkasteluista

Neuvosto (Ecofin)

1. MUISTUTTAA, että EU:n talous on toipumassa koronaviiisistä, vaikka epävarmuus on edelleen suurta ja kasvussa erityisesti energian ja hyödykkeiden hintojen nousun ja Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan muiden vaikutusten vuoksi. KOROSTAA, että elpymis- ja palautumistukivälineen täysimääräinen ja oikea-aikainen täytäntöönpano kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa suunniteltujen uudistusten ja investointien avulla on ratkaisevan tärkeää ja parantaisi EU:n talouksien häiriönsietokykyä, edistäisi potentiaalista kasvua ja vähentäisi makrotaloudellisia haavoittuvuuksia.
2. KOROSTAA, että jatkossakin on tärkeää koordinoita tiiviisti EU:n talouspolitiikkaa sekä havaita, estää ja korjata makrotalouden epätasapainoja, jotka haittaavat jäsenvaltioiden talouksien, talous- ja rahaliiton ja koko Euroopan unionin talouden moitteetonta toimintaa. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE vuoden 2022 perusteellisten tarkastelujen julkaisemisen makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn yhteydessä.
3. TOTEAA, että vuonna 2021 tapahtuneen elpymisen myötä makrotalouden epätasapaino alkoi kaiken kaikkiaan korjautua koronaviiisiin aiheuttaman takaiskun jälkeen, vaikkakin tilanteessa, jossa vallitsee suuri epävarmuus. TOTEAA, että julkisen talouden velkasuhde on edelleen suuri ja selvästi suurempi kuin ennen koronapandemiaa (vaikka velka väheni jonkin verran), mikä johtuu pääasiassa pandemiasta johtuvan taantumän vaikutuksista ja tarvittavasta julkisesta tuesta häiriön vaikutusten lieventämiseksi ja talouden ylläpitämiseksi. PANEE MERKILLE yksityisen velan kehityksen heterogeenisyyden eri jäsenvaltioissa. Vaikka yksityinen velka väheni vuonna 2021 useimmissa jäsenvaltioissa, se on edelleen suuri ja monissa tapauksissa suurempi kuin ennen koronapandemiaa. KOROSTAA, että hintojen nousu aiheuttaa reaalityuloihin kohdistuvia paineita, jotka yhdessä rahoitusehtojen tiukentumisen ja valuuttakurssien epävakauden kanssa voivat haitata yritysten, kotitalouksien ja hallitusten velanhoitoa, jota olisi seurattava tiukemmin tulevaisuudessa.

4. TOTEAA, että ulkoiset rahoitusasemat ovat jälleen paranemassa. Niiden nettovelallisten maiden vaihtotaseen alijäämät, joissa on merkittäviä rajat ylittäviä matkailualoja, supistuivat jonkin verran mutta ylittävät edelleen koronapandemiaa edeltäneen tasonsa. TOTEAA, että joissakin jäsenvaltioissa on edelleen suuria vaihtotaseen ylijäämiä huolimatta jonkin verran pandemian aikana tapahtuneesta vähennyksestä, jolla voi olla rajat ylittävää merkitystä. Suurin osa suurista negatiivisista ulkomaisista nettovarallisuusasemista alkoi kohentua vuonna 2021. TOTEAA, että energian ja raaka-aineiden tuontihintojen nousu vaikuttaa todennäköisesti vaihtotaseeseen. KOROSTAA tarvetta seurata tiiviisti palkkojen nousua ja inflaatiokehitystä, jotka voivat aiheuttaa kilpailuongelmia, myös euroalueella.

5. PANEE MERKILLE, että asuntojen hinnat ovat nousseet voimakkaasti monissa jäsenvaltioissa, ja vilkas kysyntä on törmännyt rajoittuneeseen tarjontaan. TOTEAA, että kotitaloudet ja pankit voivat olla alttiimpia asuntojen hintojen alaspäin korjaamiselle erityisesti jäsenvaltioissa, joissa asuntojen hintojen yliarvostuksesta on vahvoja merkkejä ja kotitalouksien ennestään suuri velkaantuneisuus lisääntyy.

6. PANEE MERKILLE pankkialan hyvän häiriönsietokyvyn pandemian aikana ja sen jälkeen paljolti aiempien uudistusten ansiosta. TOTEAA, että valtion joukkolainojen volatilitetti voi muodostaa mahdollisen lyhyen aikavälin haavoittuvuuden, joka edellyttää tiivistä seurantaa. PANEE MERKILLE, että jäsenvaltiot, joissa järjestämättömien lainojen määrä on edelleen suuri, ovat jatkaneet niiden vähentämistä, toisinaan huomattavasti.

7. KEHOTTAa toteuttamaan tarvittaessa valppaita ja oikea-aikaisia politiikkatoimia inflaatiovauhdin jyrkkään nousuun – joka johtuu pääasiassa energian ja elintarvikkeiden hintojen jyrkästä noususta, toimitushäiriöistä ja voimakkaasta kysynnästä – jotta kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ryhmiä voidaan suojella kohdennetusti ja väliaikaisesti ja estää makrotalouden epätasapainon heikkeneminen tai syntyminen. KOROSTAA, että on kiireellisesti vastattava digitaaliseen ja vihreään siirtymään liittyviin nykyisiin haasteisiin, muun muassa vähentämällä riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja siirtämällä fossiilisten polttoaineiden tuontia pois Venäjältä, jotta voidaan vahvistaa EU:n talouksien häiriönsietokykyä ja vähentää nykyisiä ja tulevia makrotalouden epätasapainoja.

8. YHTYY komission vuoden 2022 perusteellisissa tarkasteluissa esittämään analyysiin, jonka mukaan Irlannissa ja Kroatiassa ei enää ole epätasapainoja. MYÖNTÄÄ, että näissä jäsenvaltioissa velkasuhde on pienentynyt merkittävästi vuosien mittaan ja supistuu edelleen voimakkaasti. YHTYY arvioon siitä, että Kreikalla, Italialla ja Kyproksella on edelleen liiallisia epätasapainoja. YHTYY arvioon siitä, että Saksalla, Espanjalla, Ranskalla, Alankomailla, Portugalilla, Romanianla ja Ruotsilla on edelleen epätasapainoja.

9. KATSOO, että vuoden 2022 perusteellisissa tarkasteluissa esitetään korkealaatuinen ja kattava analyysi kunkin tarkasteltavana olevan jäsenvaltion tilanteesta. TOTEAA, että komissio on soveltanut asiaankuuluvia analyysivälineitä, joita on täydennetty merkittävällä laadullisella analyysillä, ottaen huomioon kunkin talouden erityiset haasteet. ON TYYTYVÄINEN tulevaisuuteen suuntautuvan analyysin kasvavaan merkitykseen nykyisen suuren epävarmuuden ja asiaan liittyvien politiikkojen arvioinnin yhteydessä. KOROSTAA, että maiden välisten heijastusvaikutusten arviointi on edelleen erittäin tärkeää.

10. PAINOTTAA, että makrotalouden epätasapainoa koskeva menettely on keskeinen menettely eurooppalaisessa ohjausjaksossa. KEHOTTAJAA jatkamaan makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn täytäntöönpanoa, mukaan lukien nykyisen ja mahdollisesti syntymässä olevan uuden epätasapainon tiivis seuranta erottamalla toisistaan suhdannetekijät ja rakenteelliset tekijät sekä politiikan edistymisen ja tarpeiden tiivis seuranta. KOROSTAA, että makrotalouden epätasapainon oikea-aikainen ja kattava monenvälinen tarkastelu on tärkeää ja että siihen on sisällytettävä herkkyyssanalyysijä, jotta voidaan ottaa huomioon nopeasti muuttuva ja arvaamaton maailmanlaajuinen toimintaympäristö. KOROSTAA, että talouspolitiikan EU-ohjausjakson perinteistä aikataulua on syytä noudattaa, mukaan lukien perusteellisten tarkastelujen julkaiseminen varhaisessa vaiheessa, sanotun kuitenkin vaikuttamatta talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelun tuloksiin.

11. TOISTAA, että makrotalouden epätasapainoa koskevan menettelyn tarjoamat mahdollisuudet olisi käytettävä täysimääräisesti avoimella ja johdonmukaisella tavalla varmistaen jäsenvaltioiden sitoutuminen menettelyyn ja että liiallista epätasapainoa koskeva menettely olisi käynnistettävä silloin, kun se on asianmukaista. TOTEAA, että nykyisessä tilanteessa komissio ei ole katsonut asianmukaiseksi käynnistää liiallista epätasapainoa koskevaa menettelyä. KATSOO edelleen, että jos komissio katsoo jossakin jäsenvaltiossa olevan liiallista epätasapainoa mutta ei ehdota neuvostolle liiallista epätasapainoa koskevan menettelyn aloittamista, sen olisi selkeästi ja julkisesti esitettävä perustelunsa. PALAUTTAA MIELEEN, että neuvosto keskustelee makrotalouden epätasapainoa koskevasta menettelystä osana talouden ohjausjärjestelmän tarkistamista.